

КРИВОЛІНІЙНІ ФОРМИ В АРХІТЕКТУРІ

Геометричні особливості виявів живої природи давно привертали увагу дослідників. Так, давньогрецькі математики звернули увагу на збіг форми деяких кривих з формами рослин. У середньовіччі цікавість до вивчення кривих зникає, але у 17ст. відроджується.

Протягом історії людина у своїй архітектурно-будівельній діяльності свідомо чи інтуїтивно звертається до криволінійних форм. Починаючи з оформлення капітелей колон храмів Стародавнього Єгипту і до нашого часу, зодчі використовують криву з різною інтенсивністю застосування, для вирішення різних проблем.

Криволінійність архітектурних форм активно проявляється у Стародавній Греції (обриси волют капітелей іонічного ордера), римській монументальній архітектурі (арочна конструкція), Візантійській архітектурі (купола, склепіння, аркада) та ін.

Якщо проаналізувати в хронологічному порядку застосування криволінійності в архітектурних стилях, ми побачимо певну закономірність: після застосування лінійності і спрощення в архітектурних формах, людське око прагне до різноманітності використання більш активних форм і навпаки. При цьому важливо відмітити, що крива лінія використовується як найбільш виразний і найбільш інформативний елемент, і завжди широко використовувалася в архітектурі. Кожній історичній епосі і певному архітектурному стилю властиві свої криві.

Яскравими прикладами використання криволінійних форм і ліній в сучасній архітектурі є:

1. Вигнутий будинок. В польському місті Сопоті на вулиці Героїв Монте-Кассіно. Проект будинку розробив знаменитий польський архітектор Ян Мартін Сзенсер. У кривому будинку немає прямих кутів. Стіни, вікна та двері згинаються так, немов ви дивитеся на нього через викривлену лінзу. Саме тому будинок виглядає дуже нереальним і казковим. Оригінальності йому ще додає

незвичайний лускатий дах, зроблений із залізних листів з емальованими пластинами-вставками.

2. Будинок Батльо (1905–1907 р.р.) будинок, розташований у Барселоні за адресою пр. Грасія, 43 у кварталі Ашямпла. Збудований за проектом всесвітньо відомого каталонського архітектора Антоніо Гауді.

У будинку Бальо (кат. Casa Batlló) Гауді досягнув апогею своєї захопленості криволінійними формами та «органічними» мотивами, застосувавши їх абсолютно до всього – від фасаду до інтер'єрів та меблювання. Покрівля викладена черепицею так, що нагадує риб'ячу луску.

3. Танцюючий дім – адміністративно-офісний центр, що має 7 наземних і 2 підземних поверхи, у якому містяться представництва декількох міжнародних компаній. На даху будівлі розташований французький ресторан з розкішною панорамою міста.

По суті празький «Танцюючий дім» – це дві циліндричні частини-вежі будівлі в стилі деконструктивізм. Каркас будівлі – залізобетонний, для створення неповторного зовнішнього вигляду було використано 99 фасадних панелей. Фундамент будівлі, що розташований на рівні підземних ґрунтових вод, підтримується системою буронабивних паль; крім того будинок статично закріплений з обома сусідніми спорудами.

Література

1. Михайленко, В.Е. *Природа, геометрія, архітектура.* / В.Е. Михайленко, А.В. Кащенко. – К.: Каравела, 2011.
2. Будинок Бальо [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://casabatllo.es/>.
3. Гауди – Тореадор искусства. Биографія - Гиз Ван Хенсберген (пер. с англ. Гольдберга Ю.).
4. Танцюючий дім, Празька інформаційна служба (офіційні веб-сторінка) [Електронний ресурс]. – Режим Доступу: <http://archiweb.cz/>.
5. Шафрановський І.І. *Симетрія в природі.* – Л.: Надра. Ленінгр. 1985. – 168 с.
6. Гіка М. *Естетика пропорцій в природі та мистецтві.* – М.: Видавництво Акад. архітектури, 1936. – 308 с.